

Előfizetési díj.

Videkekre postán vagy helyben házhoz	
hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra helyben	1 „
Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttéri cikke

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállítás:

Belkirály-utca szeglet tencsin-vár 7. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes czikkek díjazatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET“

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET“ előfizetési ára:

Egy évre	12 frt
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczélsebbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedéséhez küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET“ kiadóhivatala.

Budapest, július 16. 1874.

(A.) Közgazdasági életünk egyik kiválóan fontos jelenségére akarjuk az érdeklők körök figyelmét irányozni. A jövő hó első napjain Budapest nemzetközi gabnavásár tartatik; ez az első ilyen vásár, hol hazánkban a belföldi termelő a külföldi vevővel személyesen érintkezhetik, hol összeköttetéseket létesíthet, melyek minden esetre csak előnyére válhatnak. Különben itt csak másodsorban van magán-előnyről szó; a nemzetközi gabnavásárnak első rangú gazdasági politikai jelentősége van s ha sikerülni fog, akkor Magyarország gazdasági fölvirulásának egyik hathatós eszközévé válik. Nekünk magyaroknak tehát mindent el kell követnünk, hogy a kísérlet sikerüljön.

A kérdés, mely az egésznek háttérét képezi, az, hogy Budapest legyen-e a magyar gabnakereskedés központja vagy pedig Bécs. Itten is ama nagy gazdasági és politikai ellentét nyilatkozik, mely a két város közt oly sokszor érvényesül. A természet Budapestet tette a centrummá. Magyarország fővárosa egy dús termelő ország kellő közepén, egy hatalmas folyam két partján fekszik; fiatal fejlődő város, mely ha az ország részéről támogatattik, meg fog felelni a várakozó feladatnak. Másrészt ellentéte is másnemű, de oly hatalmas eszközökkel rendelkezik a versenyhez. Évezredek, világhírű város, az európai tökéletes kereskedelem egyik központja, mely mesterséges eszközökkel, az előre haladott technikai tudományok eredményeinek segítségével iparkodik pótolni azt, a mivel a természeti fekvés tekintetében Budapest előnyben van felette.

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Petrarca Francesco.

(1304. júl. 19. + 1374. júl. 18.)

Az olasz költőnek ötszázéves emlék ünnepélyét e hó 18-án kezdve üli meg Olaszország több városa, nem lesz tehát érdektelen, ha e halhatatlan szellem emlékének mi is adózunk pár sorral, feljegyzéseink alpjául Geiger L. ép most megjelent „Petrarca“ című kis művecskét vévén.

Geiger L. könyvét a következő fejezetekre osztá: Petrarca szózata az utókorhoz, Petrarca és a humanizmus. Petrarca és Olaszhon, Petrarca és Laura. Jegyzetek. Valamint Geiger ur előszavában mondja: illik, hogy a németek is megüljék az olaszok egyik legnagyobb költőjének és bölcsészének emlékét, ki fél ezred év előtt halt meg, minthogy miveltetésük nagy részét P. áldateltjes működésének köszönhetik; ugyanezt mondhatjuk mi magyarokul is, mert P. volt az, ki a középkorsetéjében a klasszikus latin és görög irodalom összes Európában megkedveltetésére leginkább közreműködött.

Németországon írja G. nem méltányolták eléggé P.-át a költőt és tudóst s mondhatni ötven év

Ott már tavaly tartottak nemzetközi gabnavásárt, mely az akkori világiállítás folytán elég élénk és látogatott vala. Az idén is tartanak, mert Bécs szereti a kereskedést magához édesgetni. Bécs azonban az idén valószínűleg úgy fog járni, mint legközelebb Lipcse járt, hol szintén akartak nemzetközi gabnavásárt tartani, mely azonban a résztvevők és a termények csekély száma miatti ugyszólva megbukott.

Természeti fekvésénél fogva Budapest van hivatva e téren a vezérszerepet játszani; csak itt van olyan talaj, hogy a nemzetközi gabnavásárt évről évre sikeresen meg lehet tartani. Itt van a termelő föld középe s iparkodunk kell, hogy azt a termény kereskedés központjává is tegyük. E cél elérésének egyik biztos eszköze az lesz, ha hazai termelőink és kereskedőink megragadják az ügyet s lehetőleg nagy számmal vesznek részt a vásáron. Különösen az idén kedvezők erre a viszonyok. Magyarországnak mennyiségre közepe, de minőségre kitűnő termése van. Produktumaival ismét elfoglalhatja régi helyét a világkereskedelemben. Az idei termés épen a minőség jósága folytán különösen alkalmas a kivitelre. Kell tehát, hogy termelő közönségünk minél nagyobb számmal mutassa be magát az idegen vevőknek s a közvetlen érintkezés folytán előmozdítsa export kereskedésünk felvirágztatását. Nagy birtokosainkra, de különösen a vidéki kereskedelmi és iparkamarákra, főleg pedig a gazdasági egyletekre hárul a kötelesség, hogy megragadják az alkalmat s magokat képviseltesék a vásáron, mely ha sikerül, a magyar termékek árára csak a legelőnyösebb hatással lehet. Valóban nemzeti ügy reánk nézve ezen internationalis gabnavásár s legfontosabb érdekeink szenvednének sérelmet, ha legalább kísérletet nem tennénk arra, hogy a kiálkozó jó alkalmat kiaknázzuk.

A képviselőház júl. 16-iki ülésében Sram a horvát képviselő megbízásából interpellációt intézett a közmunkaminiszterhez a szlavoniai vasutak kiépítése s a horvátországi vasutaknál használandó nyelv tárgyában.

A romániai vasuti csatlakozásról szóló egyezmény elfogadottat a részletes tárgyalásban, az orsova-temesvári vasutról szóló törvényjavaslat pedig általánosságban. Az egyezmény lényegtelene észrevételek után intéztetett el; annál hosszabbra nyúlt volna az orsova-temesvári vasut tárgyában megindult vita, ha a ház, miután az előző napokban ugyane lényegileg ki lett merítve a discussió, nem alkalmazza az „eláll“ kiáltás pressióját.

Mindössze csak egy beszéd foglalkozott behatóan a fennforgó concessióval s ez Tisza Kálmáné. A balközép annyira megelégedettnek látszott lenni vezérének szónoklatával, hogy utána nem is szólt föl a pártnak egy tagja sem.

A vita közben éles személyi polemia támadt Pólya és Steiger között, melynek nagyon megörült az ellenzék.

Óta mi jelentékeny közlemény sem jelent meg felőle. (Eltekintve Fernow könyvétől: „Francesco Petrarca“, mely 1818-ban látott napvilágot.) L. nem annyira életrajzát igyekszik adni Petrarcanak és korát vázolni, mint inkább általán érthetően és kutatókól merített leirással, főleg három irányban töredett jellemezni őt: mint humanistát, azaz teoretikát egy a klasszikus ókor felelevenítése által nyert újabb művelődésnek, mint hazafi s végül mint szerelmezt.

Tudvalevőleg P. azt hívé, hogy dicsősségét egy a korabeliekénél, mint az utána következőknél, latin nyelven irt művei, főleg latin költeményei által alapítja meg s csakugyan e költeményein s ezek közt főképp „Africa“ című eposzának köszönheté, hogy 1341 ápriliében Rómában a capitulumon, miut költő megkoszorúztatott. De mindezen latin „összes művei“ (Opera omnia) Petrarcanak, a nagy közönségre nézve már rég elvesztek, míg olasz Canzonier-jének hírnere s az abban általa ünnepelt provençei nő neve századokon keresztül hangzott és fog még hangzani. (Kik az olasz nyelvet nem bírják, német fordításban is élvezhetik némileg a Cauzonieret; a legjobb fordítás Kenéltől és Biegelebenstől van.)

Petrarca az, hogy G. az elfogadott nézettel elmentésen, ha nem is merőn állítja, de legalább gyantítja, hogy madonna Laura „az életben egy mékint a halálban“ nem volt másnak a felesége, hanem hajadon leányzó; nem volt valami De Sade-nak a neje, hanem épen született De Sade-kisasszony volt. G. ur 3 pontban foglalja össze bizonylatait. Először

— A szerb congresszus folyó 16-iki ülésében Branovácsky választási elnöké választott; Subbotics indítványa, hogy a koronához hűségi, a kormányhoz pedig bizalmi fölirat intézessék, egyhangulag és élénk helyesléssel elfogadtatt. Ezután a királyi biztos erről értesítetvén, magyar disztribúban megjelent a kongresszusban, és föl hívá a patriarkha választására; a királyi biztos ezután a gyűléseket zajos zivó kiáltásai között távozott, a kongresszus tagjai misét hallgattak, melynek végeztével Branovácsky elnöklése alatt megkezdődött a választás.

A patriarkha-választás megajtetvén, Stojkovic 63 szavazatot nyert, tehát patriarkhává választott. 7 képviselő nem szavazott, 4 távol volt. A választás úgy mint az igazolás nem az eddigi szokás, hanem a kormány által elvetett szervezkedési statumok szerint történt.

Szavazás után megjelent a kir. biztos és aláírta a jegyzőkönyvet, mely ő felsége elé fog terjesztetni. A kongresszus ő felsége elhatározásáig nem tart üléseket.

A választási javaslat — a „Hon“ szerint — csakugyan végig fog tárgyalatni. A belügyminiszter azon jobboldalról eredt sürgetéssel szemben, mely a házat erővel el akarta napoltatni, bizalmasan felszólított mindenosztályból egy-egy tekintélyes képviselőt, azon felkéréssel, osztálya körében tudakozódjék, kik azok, kik itt maradásukat még pár hétre föltétlenül ígérhetik. E tudakozódásnak eredménye már is az, hogy a határozatképes számnál jóval többen ígérték biztosan máris itt maradásukat, s a választási törvényjavaslat így valószínűleg végig fog tárgyalatni. A tervezett zárt ülés azonban elmarad, mert félő, hogy ebben a jobboldal chauvin elemei áterőszakolnák az elnapolást.

A „székely ügy“-höz.

(Folytatás)

Hisz a közvetlen háta megett álló kelet-miveltésénél fogva is kevesebb igényekkel bír ipar termékekre, mint talán maga a székelyföld. Österményeket is onnan közvetíteni a nyugoti gyáriparnak mi kilitás van? Különben is a kereskedelemnek nyugotot kelettel összekötő irányát a „székelyföldön keresztül“-re terelni akarni, annyi mint lehetetlenség, már csak azért is, mert már maga a természet hatalmas konkurrenst teremtett az egész Erdélynek s ebben is főképp a székelyföldnek, midőn ezt hegyes, völgyes, görbe országának alkotá, míg mellette délről és északról, hol dús hajókázható folyóval, hol vasut által könnyen áthatolható térségekkel áldotta meg (e tekintetben) a szomszéd tartományokat.

Hátha még a lakosság hajlamát, szellemét vesszük irányadul, meonyre háttérbe szorul a tisztán ipar s legfőképp pedig a külkereskedés útján való haladás kérdése a székelyföldre nézve! Már pedig úgy hisszük, hogy ezt sem kell ám tekintetben kívül hagyni, daczára, hogy mi sem tekintjük úgy ezt, mint valamennyi ugynevezett „hajlam“-ot, — valami praedestinált — az emberrel veleszülető holminak. Kifejlik ez is valamely nép-

osztálynál a körülmények befolyása folytán. „Erre vagy arra érez hajlamot egy néposztály“ a szerint a mint körülményei által utalva vala ez vagy amaz után megélni; az angol nagy iparüzésre érez hajlamot, mert könnyen hozzáfér a yers terményekhez; s ipar termékeihez ma is könnyen hozzáfér. S erre kell éreznie hajlamot, mert egyebet mit is tudna csinálni aránylag kicsiny és österményekben sem gazdag szigetén? S a „vállalkozó szellem“ is könnyen kifejlődhetett nála, ha kedvező körülményei folytán tapasztalhatta, hogy előbb a kisebb, azután a nagyobb s végül a legnagyobb vállalatokat is siker koronázza. A munkára hajlam, a „munka-kezd“ szintén kifolyása azon körülménynek, hogy ugyszólva mindenét más helyről kell hozni; s hogy ezt nyersen hozza s maga dolgozza fel, ahol ugyan nem kellett igen nagy fejtérés. S hogy a „munka-kezd“ miot tokozódott, szintén fejleménye azon körülménynek, hogy létért való mulhatatlan küdelmében miveltésége s ezzel együtt szűksége lépten nyomon nőtt és nő.

A mi pedig a hollandus „kereskedelmi szellem“-et illeti, kifejlődött szintén a körülmények folytán. Kereskedés után látott a hollandus, mert helyzeténél fogva ez vala leginkább közügyen rá nézve. Speculálni kellett mert a közvetítés különben nem sokat hoz be a konyhára. Szóval:

Amannál a „munka-kezd“ emennél a „speculatio“ annyi, mint az „élni akarás.“

Lássuk már most minő következtelést vonhatók a világ elől merített nagy példakövi az — ugyszólva — helyi érdekekkel bíró „székely kereskedés“ ügyében? Mi? és mennyiben szól a mellett, hogy ipar és kereskedelem terére tereljük a székelyt?

Mint láttuk, természeti helyzete egy a nagyban üzendő (kifelé vergáló) iparra, valamint a külkereskedésre nem igen alkalmas. Hát a „hajlam“, a „kezd“ minő irányban fejlődött nála?

Veleszületett sajátsága (bír sok bolond dolgot rá fognak a szegényre, de rendszeren mégis megengedik, hogy „furlangos“ — mi szintén egyik kifolyása annak —) hogy meglehető ép, természetes gondolkodásu faj a lapjában véve a székely. (Ezt ugyan még a darvinizmus is megengedi) s az nagyon természetes és tapasztalati tény is, miszerint egyik faj maradékáról maradékra épőbb gondolkodó szervezettel jöhet a világra mint a másik. Ennek nyomán könnyen rá jöhetett, hogy élni „jó dolog“ — s a körülményekhez képest jól élni — azaz: az igényeket lehetőleg kielégíteni, „még jobb dolog.“ S miután neki sem repült sültgalamb szája, ba, kénytelen volt munka után nézni. Megszületett tehát a „munkakezd.“ S miután — mint látók — helyzeténél fogva nem nagy kilitása lehetett sem arra, hogy ázáltal igyekezzék szűkségeit kielégíteni miszerint mások számára ipar-czikkeket termeljen vagy plane kereskedelmi közvetítő — képen szerepelve — ezután takarítsa meg a mire szüksége van — hozzá jutott a mi épen keze ügyében volt leginkább, — az östermeléshez s a kis iparüzéshez — a mennyiben t. i. saját szűkségeit kielégíthetéseére ez is mulnatlan vala.

patanalogye Stein Unarion barozove aktor szorretett bele, midőn annak már hét gyermeke volt. Pedig mily szenvedélyes és hosszan tartó volt e szerelem, s mily sok tekintetben hasonlított ama Petrarca és Laurája közt lefolyt Avignon ó-romantikus historiához. De sőt mások meg azt mondják, hogy a vaculusei dalnok platon szerelme mellett egy nagyonis prózái házasságban bár bal kére kövűt házasságban élt, melyből egy meglehetősen elromlott fiú és egy leány vevék eredetüket; ez utóbbi atyját végnapjában híven ápolá!

S most miután G. ur. könyvét ismertettük volna, lássuk a költő rövid életrajzát: Petrarca Francesco, fia egy Danteval egyidőjűleg Firenséből származott Ghibellinek, Ser Petracco dal' Incisauak, 1304 július 20-ra menő éjjel született Arezzo nevű ó-etrusk városban. A fia még nem volt egy éves midőn anyja őt Incisába a család ősféskébe, honnan a Petracok származtak, Florenca mellé visszavivé. A család 1312-ben fél évet Pisában időzött s aztán állandóan Avignonba költözött. Mint gyermek látjuk a költő 8 évet bazájában időzött, mire aztán 10 évet Del-Frankhonban töltött, főképp Carpentrasban és Montpelliérben. 1323-tól 1326-ig a bolognai egyetemen találjuk, névleg, mint a vidám és olykor kicsapongó tanuló életben résztvevőt. Itt ugyan sem az olasz nyelv finomságával, sem az olasz vidék bájtel szépségével meg nem östermedett. Erre megint visszatért Franciaországba s egy 1336-ban három-négy hónapig tett s Rómáj terjedt utazás kitételével onnan sem távozott. S bár 3 és egy fél

Van tehát, — ha a hajlamot tekintjük — „őstermelő” és „kőzműves-hajlam” a székelyben.

Külkereskedéshez csak akkor nyult, ha már e két takaró rövid lett. És hogyan? s mennyiben? mindenki tudja, ki csak a székely viszonyokat kissé is ismeri:

Hol a völgyek termékenyebb térei már nem valának képesek — részint a népesedés, legfőképp pedig az okserületen s elcsigázó gazdálkodás folytán — kielégíteni az igényeket; vagy hol már kezdettől fogva zordonabb vala a mezőgazdaságilag kezelhető térek fekvése, hogysen arra természet útján is képesek lettek volna — megtöltötte a székely létfenntartási ösztönétől uezve — egy kis kereskedéssel is az őstermelést, neki ment fadús bérceinek — egy pár lécezt, deszkát termelt — felpakolta a két „pára” után s bebarangolta vele a „félvilágot.” Megelégedett, ha magának utközben egy kis „borra valót”, két fadrójának hébe-korban egy kis „abrákot” s haza térve az „apró cselédek”-nek egy „pár pogácsát” keresetett. Netto jövedelemnek maradt, hogy: nem pusztította azallat otthon a kenyeret! S ez neki elég volt, mert miveltségénél fogva nem voltak magasabb igényei.

Mi a nagyobb mérvű fakereskedést — az ugynevezett „tutajszállítás”-t is illeti — mire szintén hallunk néha hivatkozást, annak bizonyítására, hogy a székely „kereskedésre hajlandó” faj, azzal sem áll különben a dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy a vállalkozói nyereség itt is rendesen nem a székely „zebezt út”, hanem a tulajdonképpeni vállalkozót, kik rendesen idegenek — nevezetesen a kereskedői szellemet még a legregibb időkből oly szívesen öröklő és ápoló — betelepített őrmények valának. Ebből is tehát csak a favágatási és tutajozási bér jutott a székelynek, a mi szintén éppen elég volt arra, hogy ünnepnapon húst is egyék a „ház népe” s az uton borra való a hazamenet pogácsa is legyen.

Hát a marha kereskedés mit vétett? Arról sem lehet állítani egyáltalában, hogy kereskedői szellemet áruolt el vele idáig a székely. Igaz ugyan, hogy: a mint erdeit tarolta, pusztította (rendesen a más hasznára) élelmes eszével igyekezett azt, a hogy tudta, felhasználni a saját hasznára is. Legelőtett nyakra főre a vágásokban első időkben képződő gazdag legelőknél, állat tenyésztéshez látott. Vágyott — mintegy repest lelke az erdő letarolásért, mert „annak helyén a bornyu jól fog élni, és sok tinót fel lehet azon majd nevelni!” Es hová-tovább: annál inkább sietett az erdőt letarolni, azon tudni potom ártott is, mert egyfelől abból a közvetlen haszon — mint látók — kevesebb volt, mint mennyit pl. a felnevelt marha állományért remélhet; másfelől pedig e nagyobb haszon után való kapkodást sürgette még az is, hogy a mint bérceinek meredeket oktalanul letarolta, a nélkül hogy az erdők felújításáról gondoskodott volna, sőt azoknak természetes uton leendő netalán felújulásának mégcsak lehetőségét is kizárta korlátlan legeltetés által: alant a téreken gyakrabban lett az egyenlőtlen vízállás, egyszerű szárazság, máskor túláradás sújtá a különben is csekély területű gabna és takarmány termő földeket, a hegységekben vízműködés álltak be, ezek hegyszakadástok szűltek, minek folytán a kiáradó vizek elég tápot találtak már nem csak vízzel, de természetlen görgetekkel is elborított a völgyeket, s elvenni azokat nagy részben mivelhetés alól. Szóval a székely földi erdő pusztítása közvetlenül és leghatásosabban befolyt és befog még inkább ez után is folyani (ha egyszer már érelyesen vége nem vették annak) a székely inség kérdése; a mennyiben t. i. ugy a térségeken, mint a hegységekre a talaj őstermő ereje azok pusztulásával óriási mértékben hanyatlak.

Mondanunk sem kell t. lán, hogy a meredek oldalakon fekvő erdők letaroltatása az állattenyésztésre nézve sem oly kedvező, mint minőnek első

év múlva, midőn megint szülőházájában járt s ott egy évnél tovább időzött, a költőt és tudóst min denemű kitüntetésekkel elhalmozták; azért még sem birt a provence daltelt bérceitől végkép megválani; egy évet megint Délfrankonban tölt. De erre aztán mindinkább kezd belátni, hogy az ő hazája Olaszban s 1343 őszétől jó két évet tölt Itáliában; megint két évet Vauluse-ban vagy Avignonban; s 1347 őszétől kezdve 3 és fél évet hazájában.

Közben 1348. ápril 6-án meghalt Laura, s erre a költő mintegy 2 évi időzésre visszatért azon tájakhoz, hol a szerelmi vágyban lángolt érte. 1353 május havában végkép átköltözik Olaszhonba. Két ízben rövid utazást tesz, — egyszer Prágába 1356-ban és egyszer Párisba 1360 végén — s innen 21 évig, baláda napjáig ki nem mozdul. Mint Metastasio Pietró, ki élte első 32 évét hazájában tölté, hogy aztán vagy 50 évig Bécsben lakozzon; ugy osztott meg a Petrarca élete is Frankon és Olaszhon között. Petrarca végnapjait illetőleg, egy bizonyos „Müller” 20 évvel egy először megjeleni Petrarca-novellájába, így ír: Az ősz, 1374. július 18-án két nappal hetvenedik születési évnapja előtt, fejét egy könyvre hajtva, meghalva találtaott; tehát valódi tudós módra halt meg. Az arquaroi (Arqua) falusi templom mellett nyugszik, egy oszlopoktól horodott porphyir koporsóba, melyet babérfák árnyalnak be. A falu 2¹/₂ német mérföldnyire távolra fekszik Paduától. Byron lord Child Haroldjában (IV. 30.) szépen leírja ez arquai sirt.

időkben látszik; mert, igaz ugyan, hogy az őserdő talaja letaroltatása után egy két évig dus legelőt szolgáltat a baromnak, de a gazdag humus réteg, mi első idők hosszu során át képződött a fák ortalma és elősegítése mellett, csakhamar felbomlik, tönkre megy, ha a nap és lég, főképp a kiszáritó szelek, esőcseppek s erdő nélkül rohamosbá vált „erek” hamar elsodorják azt. S az ily záporok is annál hatalmasabban és gyakrabban állanak be, minél inkább megfosztjuk bérceinket koronájuktól, melyek az előtt t. i. a többé kevésbé hegyes levelek és ágak) mintegy el- és bevezetői valának a föld és légkörben felmerülő villanydelességeknek, — azt kiegyenlítették s így a rohamosan beálló fellegszakadásokat lehetlenné tervék — vagy legalább azoknak erejét tetemesen csökkenték. A növény tenyészése mindegy- és mennyiségben veszt a felsőbb reglokban. Tenyészett batára lejjebb húzódik. A legelő marha állomány is többet szenved a mostoha időjárás miatt.

Különben is mit tett idáig a székely az erdők romlásán kifejtieni akart állattenyésztés és marha-kereskedésével.

A tenyész fajra — ugyszólva — semmi tekintettel nem lévén, — aránylag silánymindőségű állatokat nevelt; s azokkal sem igen ment maga nagyobb kereskedő piaczkokra, — legfennebb egy-egy szentpéteri vásárra összehajtották egy évben egyszer és egyszerre mindnyájan s eladták nagykiadalmat mellett, — tehát nem valami jutányosan az idegen marha-kereskedőnek. Ugy hogy a bevétel újból éppen elég volt áldomásra, pogácsára és még egy-két „fiatal bornyura” melylyel újból kezdje a hasonló eredményű üzletet. Hát ha még felvesszük, hogy sokhelyt maga a marha-kereskedő, vagy a juhaisval a székelyföldi erdők rendre barangoló idegen „bácsok” vették ki bérbe a legelőket — ugy nevezett „havasokat” — akkor a borjak árát is le kell számítaniuk s maradt aszékelynek a „pásztor bér”, — mi mellett ugyan — legfennebb csak vigan furájálhat néha; vagy jutott egy „vider túró” — a nagy ünnepekre. —

Nem külön a kereskedői szellem, mit a székely a „borviz” kereskedéssel elárult. Azt is csak annyiban üzi, mennyiben merő gazdasága és házi ipara mellett rá ér és részben kénytelen vele, hogy a „befaló” mellé még „borra való”-t is szerezhesen.

Kőzmű iparával is csak ugy áll, hogy igyekszik mindenek előtt saját szükségletét kielégíteni az által. S ezt sikerült is jó ideig elérni; hisz nagy bevételről (a székelyföldre) nem sokat mutathat fel a közel multig még a legközelebb fekvő iparú szász vidék se. Sőt eidenkezőleg — volt idő, (midőn t. i. az őstermelést ez irányban is megkelle egy kis kereskedéssel túldani) mikor a székely kézi iparczikkeit jutányosan cserélhetette ki (ha lehet t. i. a fennebb jelzett eredményű kereskedés „jutányos”-nak nevezni) a szomszédos szász földi, moldva és oláhországi piaczkokon; — de a mint azonban egyfelől a honi őstermelés is — a fennebbi okok folytán nehezíteni kezdé az e téren való üzletet, t. i. hová-tovább mind szűkebb mérvben lehetne nyers terményekhez jutni otthon; másfelől pedig a külföldi gyárpipar jutányosb és a fejlettebb kíváncsalnak inkább megtevelő cikkeivel concurrensévé lett a hátra maradt székely kőzmű-iparnak: kezdett mind inkább leszorulni azon piaczkokról. Sőt ma már — mint tudjuk — a honi középszerű kíváncsalnak sem képes teljesen eleget tenni; annál kevésbé a műveltebb fejlettebb izlésnek.

Csekély nézetünk szerint tehát csakis két kiválót van, melyen a székelyt megélni tudni kell tanitanunk. Helyzete és hajlamai egyaránt követelik, hogy: mint őstermelő és iparos igyekezék főképp biztosítani jelenét, jövőjét. Erre nézve pedig: „Adjá vissza s igyekezék fenntartani állandó, — an talajának őstermő erejét.

„Igyekezék minden szükségletét az iparczik-„kek terén saját nyers terményeiből önipara által „ellátni.

Végezetül hadd álljon itt a költő és műveinek rövid jellemzése. Mondják, hogy P. kétéltségenél fogva nem volt oly teljesen honn az olasz nyelv finomságaiban; pedig abban az időben, midőn a Petrarca Avignonba költöztek, ott hat olasz kardinális lakott, mindenki körülülve a maga udvartól és számos kísérettől. Azon kívül még a katolika egyház fejéhez, ki akkoriban Avignonban lakott, főleg Olaszországból tödultak nagy urak, tudósok, minden rangú papok és szerencze lovagok. Bizonyára e férfiak ajakáról csak válogatott olasz nyelv hangzott; s talán e társaságnak köszönhetjük, hogy P. költőmennyi oly rendkívülién simák és gördülékenyek, hogy oly elragadóan szép és elegáns nyelvvel bírnak. Ellenben a népnévből vett és eredeti érlely kifejezésekből, minőkkel Dante „divina comedia”-jában és helylyel-közzel Tasso „dühös Rolland”-jában találkozunk, mit sem találhatni azokban. Ez elegancia és válasszékoság a kifejezésekben, jellemzi a Canzonieret s befolyással volt egészen mai napjainkig az olasz költészetre. Mert P. az ötöt követett időszakokra nézve a lyrai költészetet illetőleg állandó mintakép maradt s mintegy új fejezetet alapított meg. De a versképzés hangzatoságát, nyelvzete válasszékoságát s gondolatjai átlátszóságait illetőleg elődei közül egy sem éri el. A 13-ik század költői által annyira hajhászott csattanós rimeket, mikből még a Dante mesterei műveiben is találkozhatni, tökéletesen megveti. Általában a Canzse alakot választja s a kényelmes versgyártás helyett, mi Dante megelőzőit jellemzi és élvezhetlenné teszi, nála átlag

„Nyers terményeivel egyáltalában külkereskedést nem üzzön mindaddig, míg saját iparát azzal „nem tudja ellátni.

„Idegen iparczikket ne vigyen be mind addig, „mig csak azt nyersterményeiből képes ön maga elő-„állítani; sőt kész iparczikket soha! — mig csak „képes annak nyersanyagához jutányosan hozzá jut-„ni. S abból igyekezék ön ipara által ipar czikkeit „előállítani.

A czél, mi ez által elérhető leend — könnyen belátható. Nem egy gazdag, de egy megelégedett, kényelmes életet biztosítani a székelynek. S ez éppen elég a székelynek! Az ő kíváncsai egy cseppel sem nagyobbak ennél. Mert valaminthén meghalni a karó székelyt nem látunk, sőt képes honából is kivándorolni, mihez pedig példátlanul ragaszkodik, csak hogy mint napszám os egyik napról a másikra a „befaló falatot” (mialatt ő egyáltalában nem akar csak „krumplit” vagy „zablepényt” s egy kórty forrás vizet érteni) megkereshesse, épen a kapzsi vagyont hajhászó székely is a nagyritkaságok közzé tartozik.

(Folytatás következik.)

A román vasuti csatlakozás és a temesvár-orsovai vonal.

(Az előadó és a minister beszéde, a képv. ház jul. 13-iki ülésén.)

II.

(Vége.)

Bátor lesznek még csak azon kérvényekre reflektálni, melyek e tárggyal egyidejűleg a képviselőház által a bizottságokhoz utasítottak, s melyekhez szólni, ugy hiszem, jelen alkalommal is szabad.

Az első Arad város kérvénye volt. Hogy a kormányának egy arad-orsovai vonal kiépítése ellen mily skrupulusai voltak, azt bátor valék előadásom elején jelezni.

A mi a tiszavidéki vasut kérvényét illeti, erre nézve csatlakoznom kell azon indítványhoz, melyet a pénzügyi és vasuti bizottságok előterjesztettek. A tiszai vasutársulat olyast kíván, a minek teljesítése a lehetőség határában belül nem fekszik. Azt kéri t. i., hogy a temesvár-orsovai vonal engedélye azon föltétel alatt adassék csak az osztrák államvasutársaságnak, ha az egyszersmind köteleztessék az arad-temesvári vasutat a tiszavidéki vasutársaságnak átengedi. Az osztrák államvasutat arra kötelezni, hogy az arad-temesvári vasutat a tiszavidéki társulatnak engedje át, azon egyszerű oknál fogva nem lehet, mivel az osztrák államvasut az arad-temesvári vonalnak nincs birtokában.

Áttérek Pest város kérvényére, indokolására, és arra, a mi a petitum előtt adatik elő, nem kívánok reflektálni.

Fájdalom, azon panaszok, melyek ott előadottnak, alaposak és orvoslások kell, hogy a kormányának és talán később a törvényhozásnak is feladatát képezze.

Pest városnak az a kíváncsága, hogy raktárak építtessenek a pályaudvarokon, nézetem szerint indokolt és teljesíttetni is fog. Bátor voltam már az illető bizottságokban kijelenteni, hogy az osztrák államvasut által benyújtott tervezet alapján itt helyben az indóház tetemesen fog nagyobbíttatni, hogy itt körülbelül 8 millió frntlyt beruházások vétetnek czélba s hogy ez alkalomkor természetesen a raktárak is tetemesen fognak nagyobbíttatni.

A mi a különbözeti tarifának Budapestre nézve kedvezőbbé való pótlását illeti, azt hiszem, ez alatt nem lehet mást érteni, mint azt, hogy egyáltalában a jelenlegi különbözeti tarifák vagy szállíttassanak le, vagy töröltessenek el. Csak érinteni akarom azon körülményt, hogy e részben Pest vá-

gondos átdolgozásra találunk. A nyelvezet olykor a legjobb értelemben vett pathetikus, s a legmeghatóbbak akkor, midőn nem az éles szerelmi versek faragásában fáradozik, hanem lelkesült szavakban énekl meg hazája szépségét és hervadhatlan dicsőségét (mint „Italia mia” czimű canzonájában) vagy midőn Olaszhon fiainak jobbait felhívja, hogy a régi fény helyreállításán felkeljenek (Canzone „Spirto gentil”), vagy midőn a szent szűznek kegyetes áhitattal adózni „Vergina bella” cz. c.) vagy midőn végre megsemmisítő haragjában, a vallás meggyalázóit megérdemelt átkokkal halmozza el (igy a Róma ellen írt sonettekben).

Pedig mind e költeményeken kívül leginkább a szép Laurához érzett szerelmét dicsőítő daloknak köszönhető főképp P. dicsőségét. Ámbár ezeknek nem mindnyájáról lehet dicsőítőleg szólni; igaz ugyan, hogy egynemelyikükben a meleg és benső érzet mesterkéletlen kifejezésével találkozunk; de ezek száma csekély. A legjobbold a költő öntetsző gyönyörködése látszik ki, melylyel csinosan esztérgályozott mondataiban, a legtiómbanban és művésziiesen kicsiszolt nyelvzetbe gyönyörködik. Az unalom is játszadozik a kedvese nevéből képzett szócserekekkel, így p. Laura-fuallat, lauro-borostyán; egy rakás csodálatos modtólunk távol álló hasonlatot és példázatot használ, melyek mind a mythológiából vagy az ókor történeteiből vannak véve, élelműden szembeállított antithesisekben stb. keresi a hatást, a mikből ugyan kilátszik a költő fáradozása és művészetének nagysága, de nem egy a szívét tultelőség betöltő érzete

rosa összehasonlítottatván más városokkal, p. o. Bécs-csel, Berlinnel, Boroszlóval, valami túlságos kedvezőtlen helyzetben levőnek nem mondható.

Mindamellett részemről helyeslem mind a pénzügyi, mind a központi bizottság azon utasítását, hogy a kormány komolyan foglalkozván e kérdésekkel, azokat minél előbb a lehetőség szerint akadályozza. Azt hiszem, épen ezen kérdésnek rendezése miután ez bizonyos előzetes már kérdések megoldásától függ, alig képzelhető más módon, mint adminisztratív uton. Itt okvetlenül a raktárak építésének kérdése jön tekintetbe, tekintetbe jó az első osztályú vámkiengedeltség kérdése, melyet ha az osztrák vasutársaság kapná meg, az igazságtalanság volna, ha abban nem részesíttetnék egyszersmind a magyar államvasut és a déli vasutársulat. Itt tekintetbe jó egyszersmind az is, hogy az ez irányban teendő intézkedések okvetlenül azon vasutak meghallgatásával történhetik csak, melyek az osztrák államvasutat táplálják, milyenek a tiszai, az első erdélyi, a keleti vasut stb.

Ennek következtében beható és az érdekeket minden oldalról fölkaroló megelőző tárgyalások szükségesek, hogy e kérdést Budapestvárosának előnyére döntsük el.

Én azt hiszem t. ház, hogy a közraktárak fölépítése mindenesetre sokkal nagyobb vonzerővel fog birni a kereskedelemnek Budapesten leendő koncenztrálására, mint a differenciális tarifának így mellesken való elejtése.

Ha, t. ház, a hazai kereskedelmi világ képes leendő összeköttetésbe lépni a romániai termelőkkel, (csak rajta fog mulni) csak az általa kifejtendő szolid üzleti esélyességtől fog függni, hogy a jelenleg előttünk fekvő két vasuti csatlakozás hazánkra nézve áldást hozó és előnyös következményekkel legyen összekötve.

Az előadottaknál fogva bátor vagyok a törvényjavaslatot átalánosságban elfogadásra ajánlani. (Élénk helyeslés jobb felől.)

A magyar orvosok és természetvizsgálók fölhívása a hazai törvényhatóságokhoz.

Tisztelt Törvényhatóság!

Tekintetbe véve azt, hogy olyan öldöklő járványos betegség, mint a hazánk területén mult évben csaknem átalánosan dult cholera, nemcsak az által, hogy a nemzetnek élő emberekben álló legdrágább tökevegonyát szerfelett megkárosítja, hanem azonkívül még az által is, hogy egész dühöngése alatt mindennemű vállalkozási kedvet teljesen megakasztván, a nemzetnek ugy anyagi, mint szellemi fejlődését, vagyonosodását mód nélkül hátráltatja: — tekintetbe véve azt, hogy épen a helyesen fel fogott közigazgatás van arra képesítve, hogy az okserű természettudományi és orvosi ismeretekkel kezelt fogva, úgy kiváltképen a retentő cholera csapásait enyhítse, nagy tejjedelmű pusztításait korlátozza, a mint más járványos betegségek nagymérvű fejlődése elé gátakat vessen; — továbbá tekintetbe véve azt, hogy a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése társadalmi szakosztálynak ezenul egyik feladata a közegészségügyi tenni való köztetes tárgyalása: hogy ezen feltett szándékból a közjóra minél több haszon háromolhassék, a magyar orvosok és természetvizsgálók ezenul teljes illetéltel hívják fel a tisztelt törvényhatóságot, hogy küldötte vagy küldötté által f. évi agusztus hó 24—29.

kiáradozza. S csakugyan ugy is volt ez, mert e költemények a nehezen termelő műköltészet gyermekei s nem lehet csodálni; ha némelyek azt állíták, hogy az oly művészen megénekelt Laura nem egyéb mint a költő phantasiájának terméke.

Pedig Laura, e leány, kinek dicsőítését Petrarca nem kevesebb mint 10,141 sor verset szentelt, csakugyan élt s vajjon akkor, midőn P. őt első ízben Avignonban 1327 apr. 6-án a Santa Chiara templomban megpillantá, már férjénél volt-e, azt nem tudhatni. Költőnk „Laura serena” czimű sonettjében kedvesének gyöngyöktől és drága kövekkel ékített hajáról beszél s hozzá teszi, hogy e hullámzó hajfodrokat ő egykor szabadon látta a légben röpkedni s panaszkodik, hogy félékenység” s mások irigysége arózt csak fátyol alatt láttatja. Más helyütt (Canz. „In quella parte”) ismétli panaszait azon hozzátévéssel, hogy-e szép hajadon most urnóvé (donna) lett. Ezekből kétségtelenül kitűnik s még több olasz (Ugo foscolo) és francia élet íróktól egybegyűjtött adatokból, kik szerint P. az akkor 35 éves Laura szépségét egy szent Agostonnal tartott beszélgetésében ugy írja le, mint mely betegséget és crebris partibus (mások szerint: perturbationibus) nagyon szenvedett. Sőt egy korábbi életrajz szerint P. nézve lehető lett volna isteni Lauráját nőül venni; de őt jobbnak látta szabadsága teljes élvezetével szerelmét jól hangzó költeményekben dicsőíteni.

Közli: Butyka Dezső.

napiain Győrött tartandó nagygyűlésükön magát képviseltetni méltóztatassék.

Dr. Kruesz Krizosztom Fehér Ipoly
a XVII. nagygyűlés elnöke. titkár.
Xántus János Dr. Siklósy Gyula
1. alelnök. titkár.
Dr. Kátay Gábor Dr. Buzinkay Gyula
2. alelnök. titkár.

A magyar orvosok és természetvizsgálók ez idei nagygyűlésének megváltoztatott előrajza és határnapja. Az őszi katonai gyakorlatok, és tömeges beszállások véglegesen megállapítván, szükségessé vált a már kihirdetett és augusztus 18-ára Győr városába előírtak által összehívott ez idei XVII-ik nagygyűlést augusztus 24—29-ére tenni át, a következő, most már véglegesen megállapított előrajzzal: Aug. 21, 22 és 23-án beiratás a város-házban, aug. 23-án ismertetési estély a kereskedelmi gyűlés termeiben, aug. 24-én reggeli 9 órákor megnyitó közgyűlés. 25-én és 26-án szakülés, ha szükséges ezen napok délutánjain is. 27-én délelőtt 11 órákor bezáró közgyűlés, s ha szükséges, a reggeli órákban még szakülés is. 28-án kirándulás külön vonaton Lébenybe. Márialigetbe, a papréti mintagazdaságba, s onnét Magyar-Óvárra. 29-én az óvári gazdasági tanintézet és kiállítások megtekintése. Déután a rét-gazdaságok megtekintése, látogatás Mosony városában. S este a vasuton szétoszlás. Győr-ből napi kirándulások lesznek Kis-Bérre és Pannónbalmára. S ugyanott mindennap nyitva lesznek közszemlére a gazdasági, ipar-stb. kiállítások. A vendégek szórakozásáról és kellemes időtöltéséről gondoskodva van. Hogy azonban a nagygyűlés tagjai minden öket megillető kedvezményben részesülhessenek, újra emlékeztetbe hozzuk, miként szükséges: hogy magukat idejekorán igazolási jegyekkel lássák el. E tekintetben a résztvevők folyó évi aug. 18-ig Sztupa György urhoz, a nagygyűlés pénztárnokához (Budapest, szénatér, gyógytár a magyar koronához) méltóztatassan fordulni, ki is a hozzá intézett bérmentes levelekre, melyekhez az illető a felvételi 6 frtnyi díjt, továbbá nevének, állásának, lakhelyének, és az utolsó postának pontos feljegyzését melléki, az igazolási jegyet postán megküldi. Figyelmeztetjük végül a résztvevőket, miként Győrbe utazásra déli és keleti Magyarországból legkényelmesebb mód a duna gőzhajótársaság, melynek hajói Pestről mindennap délután 3 és 6 órákor indulnak, s másnap reggel 5 órákor Győrbe megérkeznek, hol a kiszálláskor egy bizonyítottan várja az érkező vendégeket, s kocsiutitként beszállítja őket a városba. Különösen ajánljuk a Pestről augusztus 22-én indulandó hajókat. — A Duna-gőzhajótársaság különben azon kedvezményben részesíti a tagokat, hogy 2-ik helyfoglalása mellett menet és jövet 1-80 helyen utazhatnak. — Dr. Kruesz Krizosztom, a XVII. nagygyűlés elnöke. Xántus János, 1. alelnök Dr. Kátay Gábor, 2. alelnök. Fehér Ipoly, dr. Siklósy Gyula, dr. Buzinkay Gyula, titkárok.

Hálanyilváníttas.

Polgármester t. Simon Elek ur a helybeli e-ref. „Egyházi énekkar” részére alólirhoz 50 frtot kegyeskedett átküldeni következő hazafias buzdító le. vél kíséretében: „Önművelő tapasztalom, hogy városunk iparos ifjúsága a napi munkásságból pihenésre fennmaradt pár órai idejét is a maga művelődésére fordítván, uraságoknak vezetése és buzgó fáradozása által az éneklés szép mesterségében igen dicséretes előhaladást tett.

Midőn a t. uraságoknak önfeláldozó fáradozásáért szives köszönetemet nyilvánítom, egyuttal idéz-zárók 50 frtot azon kéressel, haladon uraságod a megkezdett pályán előre, és sziveskedjék ezen csekély összeget az egyet költségeinek némi részben fedezésére annak pénztárába juttatni.

Fogadják a közművelődést mindig melegen pártoló t. polgármester ur e nagybecsű pártolásáért egyetünk nevében a legszívesebb köszönetemet,

Tóth Tamás s. k.,
főkarvezér.

NAPI HIRK.

Kolozsvár, július 18. 1874.

— Királyi őfelsége e hó vége felé vagy augusztus első napjaiban Prágába randul, a hol számára Hradscheim kastélyban rendeznek be lakást.

— Erzsébet királyné az ischli kastélyban jul. 13-án tartott ebéd után megigérté Vilmos német császárnak, hogy visszatérve Wight szigetérről, látogatást fog tenni a német császárnénál Baden-Badenben vagy Koblenzben. Ez ígéretnek ugy megígért Vilmos, hogy rögtön táviratilag tudatta az örömhírt nejevel.

— A műkedvelők előadása, a zeneconservatorium javára, tegnap ép oly kitűnő sikerrel, csak jóval kisebb számú közönség előtt, folyt le, mint előző ízben. A Nőnöveldé folyamán az a változás történt, hogy Benel Amália k. a sz. erépét K. Pappné asszony vállalta el és a hangverseny részleteiben csupán Engel Gizella és Nathansohn Zsófia k. asszonyok szerepeltek sok taps között. Engel k. a pedig kiváló műkedveltségének elismerése ul egy szép virág füzérel lón kitüntette. A teljes sikerrel leoltat opertett Müller Hugó kis vigjátéka; A váró teremben

előzte meg, melyben a két pörösfelet Márai Gabriella k. a. és Knöpfler Gyula ur személyesité elég sikerülten és otthonossággal, csak Márai k. a. felede el, hogy hiába erősegti, hogy ő már egy férjet el-síratott, mert arczára tekintve senki neki el nem hiszi. Végül lehetetlen a t. műkedvelőknek a legőszintébb elismeréssel nem adoznunk, a miért a kétszeri föllépésükkel a játékonny cél elérésében buzgólkodtak és pedig így szép sikerrel.

— A zeneconservatorium évi 3-ik rendes hangversenyét f. hó 19-én d. u. 4 órákor a városi redoute teremben tartja meg; műsora: 1. V o g l J. „Éji dal” vonós hangszerekre. 2. Schumann R. zongoraquartett. 3. Proch H. hármassal női hangokra. 4. Goldmark K. suite, hegedű és zongorára. 5. Wagner R. kettős dal, a „bolygó hollandi” című dalműből.

— A holnapi nap — vasárnap — a látványosságokban kifogyhatatlannak ígérkezik. A sétatéri népnépnep, mely igen érezhető közszükségleten t. i. alkalmas öntöző készülékek hiányán kíván segíteni, remélhetőleg a közönség általános érdeklődésével fog találkozni. Az árnyas ligetben szorakozni vágyó közönség mostanában a balzsamos légtel nem ritkán csak porfelleg alakjában élvezi s így a séta inkább lankasztó, mint elevenítő hatással van az idegekre. A híres léghajózó Beudet ugyancsak a sétatéri arenából fog repülő trapezén légi utjára a sphaerák közé felszállani. A népnépnep a következő műsorral fog megtartatni: Déután 3 órákor májustára mászás, felérő jutalma selyemkendő és tallér. 4 órákor egy 50 vedres hordó sör kilövése s a sörnek baritságos elköltése. 4 1/2 órákor léggömbbocsátás a tavon. 5 órákor bajrívás a tavon felállított állványon. A verseny mindenkinek szabad, a ki bajtársát az állványról leveti. Jutalma egy tallér. 6 órákor búvészeti mutatványok a tavon, Dialma testvérek által. Déután 6 órákor léghajó felszállása az arenából. Déután 7 órákor nagy csolnakverseny. Első díj egy kir. arany, második bronzérem egy tallér. A szandolin verseny szabad. Távoltság a tónak egyszeri megkerülése. 8 1/2 órákor erőművészeti előadás, görög tüz világitott léggömbbocsátás a tavon. 9 órákor nagy szerű tüzjáték a tavon. Az időközöket a katona zenekar válogatott zenedarbokkal tölti be. Az arenába bemenet, honnan Beudet légutazó kirandul: önhely 1 frt, álló hely 40 kr. Partoló és kocsi egy 1 frt. o. é. Személyjegy 20 kr. Gyermekek egy 10 kr.

— Nyilvános köszönet. Tekintetes K. Papp Miklós ur, a „Magyar Polgár” tisztelt szerkesztője a helybeli állami tanítóképződe önképző körének javára évenként, mindaddig, míg csak munkás tagja leand az irodalomnak és társadalomnak, fizetendő 10 darab aranyból álló adományt tett, s a f. évre be is küldötte. A nemes adományozónak ezen a népevelés és közművelődésünk érdekében hozott nagylelkű adományozásáért öszinte mely köszönetemet ezen-nel kifejezni, kellemes és hazafias kötelememnek tartom. Bár e nemes példa vonzó lenne! Kelt Kolozsv., 1874. jul. hó 17-én Kethely József, tanfelügyelő.

— Tamásy József ur, a budapesti nemzeti színház első rendű tagjának vendégségeitől honap „A rokkant huszár” című eredeti színmű kerül elő.

— János, toscanai nagy herceg, mint a „Temesi Lapok” írjak, megvásárolta 160,000 frtért Rodonyban a Manassy-féle birtokot.

— Bűszörményben e hó 15- és 16-án az erdők égtek, eddig ezer holdnál több leégett, óriás a veszteség.

— Pozsonyban a kir. honvéd posztógyár e hó 15-én laugóban állott. A tüz a raklat helyiségekben tört ki. A raklatból megmenekült a posztó, gyapot és durva vászon tetemes részét, a f. p. utóból minden ingóságát. A Harapatt (ezé ugyanis a gyár) a kárt a tüzestől társulatnál 200,000 frtra becsülté.

— A tud. akadémiának 6000 frankot bocsátott rendelkezésre Vojanér Albert oly czémből, hogy ev összeg két éven át háromhárom ezer frank erejéig oly szegény ifjú segélyezéseire fordítassék, ki a nemzetgazdaság terén jelelt advan képességeinek, különösen kiváló bövebb ismereteket szerzett.

— Patti Adelino és Nilsson Krisztina a legközelebbi idényre a sz. petervari és moszvai olasz operához szerződtek; mindögyük a körübeli negy havi idényre 240,000 frankot kap; az igazgató Polini 440,000 frank havi jövedelmét huz, de ebből a magánénekeseket tartozik fizetni, úgy hogy neki csak (!) 40,000 frank havi fizetése marad. Nilsson Krisztináról egyebirant az is hírlik, hogy 1875. jan. 1 től fogva egy évig a parisi nagy dalmuszimánusz lesz.

— Különbölg Lajthán innen és Lajthán tul. A „P. Lloyd” jelenül: „a lap szerkesztője dr. Falk Miksa egy hónapra tengeri túróra utazott.” — A „Vaterland” meg azt jelenti, hogy: „lapunk szerkesztője lathal ur, tegnap kezdte meg a helybeli törvényseknél egy havi fogságát.”

— Chigagóban a tüvész hétfőn éjjelre el volt oltva; több mint 20 házcsoport hever romokban. Négy tüzoltó a tűzbe veszett.

— A helyvét hitűek igazgató tanácsa felhívta véleményadásra a S. Szék, győgyi tanoda igazgató-ságát, hogy a közéletnadi törvény életbe léptével miként lenne azon vidéken, a kormányzati szék fogva, egy teljes közéletnadi felállítás.

— A sikeres koszoruzás a megkezdett lépéseket, mert Hármassal egy teljes közéletnadi felállítás csak úgyan nélkülözhetetlen.

— Petrarca ünnepélyek Olaszországban. A félezed éves emlék-ünnepet részint Arqua közséje,

részint egy paduai bizottság rendezi. Reménylik, hogy maga a király, vagy trónörökös is jelen lesz. Erről semmi bizonyost nem mondanak az olasz lapok, s egyelőre csak az ünnepélyességek programját közlik. A paduai bizottság programja szerint: július 17-kén, este 9 órákor Paduában kezdődik az ünnepély, zene estélyei a Pedrocchi-casinó helyiségeiben, melyek az ünnepély ideje alatt a vendégek rendelkezésére állanak. Szombaton reggel Arquába indulnak az ünnepelők, hová Battagliában pihenőt tartván, s a Wimpfen-villát meglátogatván, déiben érkeznek meg. Itt ar arquai bizottság foradja őket s ennek programja szerint történnek a további ünnepélyességek. Este a paduaiak visszatérnek. Vasárnap reggel 9 órákor Petrarca emléksobrát leplezik le, a paduai Santa Maria del Carmin-téren; s 11 órákor az egyetem nagy termében Aleardo Aleardi tanácsos tart beszédet Petrarca tiszteletére. Déután a kiállítás megtekintése, melyet Petrarca műveinek kiadásából és kézirataiból rendeznek a régi tanácsteremben. Négy órákor diszebed, melyet a bizottság ad; s hat órákor Bigh-verseny a Victor Emánuel téren. Nyolcz órákor fantastics tüzjáték és kivilágítás, melyet a kertészegylet rendez, s kilencz órákor diszeadás az operaházban. A meghívottak emlékül Aleardi tanácsos beszédét, s a költő „Africa” című hősköteményét kapják, s a történeti jegyzeteket Petrarca viszonyáról a Carrari Paduai és Arqui hercegekhez; azokivül Petrarca-emlékermet, melyeket a közoktatásügyi minis-ter veretett. Az arquai program ez: A paduaiak fogadtatása után, látogatás Petrarca sírjánál; ebéd szabad ég alatt; este kivilágítás, tüzjáték és zene.

— Könyvszemle. A magyar-, német-, francia- és angol irodalom újabb termékeiből megérkeztek Stein János erd. muzeum egy. könyvtárushoz Kolozsvárt. Lauka, újabb novellák. 2 frt. — Magyar compass. 1874. II. folyam, ára 3 frt. — Camoens Luziádája, fordította, és jegyzet. felvilágosította Greguss Gy. 2 frt. — Craven, Fleurange, regény francziából. 2 kötet 3 frt. — Jókai, politikai diavotok, regény új olesó kiadás, 3 kötet. 2 frt 40 kr. Boretius, Beitrage zur Capitularienkritik. 2 fl. 16 kr. — Röhrich, Beitrage zur Geschichte der Kreuzzüge. I. Band. 4 fl. 80 kr. — Schmandt, Lehrbuch der prakt. Messkunst. Mit 9 Tafeln. 3-te Auflage. 2 fl 50 kr. — Ring Max, Unfehlbar. Zeitroman. 4 Bände 10 fl 80 kr. — Spielhagen, Aus meinem Skizzenbuche. 1 fl 80 kr. — Samarow Der Todesgruss der Legionen. Zeitroman 3 Bände. 16 fl 80 kr. — Kathekismen der österreichischen Staatsverfassung. 80 kr. — Montepin, la femme de Paillasse. 2 volumes. 3 fl 60 kr. — Ponsard, lion amoureux. Comedie en cinq actes, en vers. 1 fl. 20 kr. — Johnny Ludlow, in two volumes. 1 fl. 92 kr. Peard, Thorpe regis by Frances M. Peard. 96 kr.

Szerkesztői posta.

— Vas Imre urnak. A Budapesti Szemlére akármely könyvkereskedés elfogadja az előfizetést, egy évre 12 frtjával. A kiadó különben Ráth Mór, Budapest, a ház négyszögben.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

a décsi takarékpénztár 1874. június havi üzletforgalmáról.

Bevétel:

Betétek 153 tétel mellett 6117 frt 42 kr. befizetett kamatok 1075 frt 55 kr. vizs. fiz. váltók 48605 frt — kr, különféle díjak 524 frt 40 kr, betét könyv-díj 4 frt — kr, megtérített kezelési költség 4 frt 36 kr. viszleszámított váltók 10200 frt — kr, kédelmi kamatok 47 frt 70 kr, biztosítéki illeték 127 frt 15 kr, államilleték 1 frt 10 krajczár.

Összesen 68481 frt 63 kr.

Pénztár maradék május 31. 7011 frt 28 kr.

Egész összeg 75492 frt 96 kr.

Kiadás:

Betét visszafizetése 4) félnek 3937 frt 07 kr, leszámított váltókra 48905 frt — kr, tisztí fi. zetésekre 425 frt — kr, betét folyó kamatra 19 frt 77 kr, kezelési költség 130 frt 38 kr, előlegekre 1275 frt — kr, viszleszámított váltókra 10200 frt — kr, viszleszámított váltók kamatai 194 frt 23 kr, napibiztosi díjra 29 frt — kr, államilletékre 1 frt 10 kr.

Összesen 65124 frt 55 kr.

Pénztármaradék jun. 30-rol 10368 frt 41 kr.

Egész összeg 75492 frt 96 kr.

Décsen, jun. 30. 1874.

Arjegyzék.

Július hó 16-án tartott hetivásárról (alsó ausz. mérő középár.) Tisztabuza 6 frt 2 kr. Elegy-buza 4 frt, 7 kr. Rozs 4 frt. 2 kr. Árpa — frt — kr. Zab 2 frt. — kr. Törökbuza 4 ft. 2 kr. Pityóka 2 frt 86 kr. Marhabus fontja — frt 21 kr. Kolozsvárt, július hó 16-án. 1874.

— A décsi piaczárjai jul. hó 14-dikén 13 ausz. mérő Tisztabuza 6 fr. 60 kr elegybuza 6 fr. — krajczár, rozs 4 forint 40 krajczár zab 1 forint 70 kr pityóka 2 frt 30 kr. Egy mázsa szalonna — frt — kr. Egy font disznósír 70 kr. Egy kupa borsó 32 kr. lencse 22 kr. paszuly 20 kr. Egy mázsa kenyérliszt 14 frt Egy font marhabus 18 kr.

— A besztercei piacz árjai július hó 14-én. 1874. Alsó ausz. mérő. Tisztabuza 5 frt, 60 kr. Rozs 4 frt, — kr. Elegybuza 4 frt, 40 kr. Eab 1 frt, 60 kr. Széna 1 frt, 40 kr. Alomszalma 80 — kr. Zsupszalma 1 frt, 30 kr. Egy öl fa 7.

— A m.-vásárhelyi piacz árjai jul. 16 kán 1874. A ausz. mérő Tisztabuza 5 frt 10 kr, elegy-buza 4 frt — k. rozs 4 frt — kr. kukorica — ft. zab 1 frt 75 kr. pityóka 2 frt 40 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznósír 52 kr. egy kupa borsó 20 kr. lencse. 20 kr paszuly 20 kr Egy mázsa kenyér liszt 13 frt Egy font marhabus 20, Egy mázsa széna 2 frt 40 kr. Egy öl tűzi fa kemény 7 frt. 50 kr.

— A Nagy-Enyedi piacz árjai július hó 16 kán 1874. Alsó ausz. mérő. Tisztabuza 6 frt — kr Rozs 4 frt 25 kr. Elegybuza 5 ft — kr. zab 1 frt 80 kr. Széna 2 ft. 20 kr. Egy öl fa 36 hűv. hosszu 10 frt. — kr. Marhabus fontja 16 kr. Konyhaliszt 14 kr. Borsó mérőre 32. Lencse 32 puszuly 20 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Július 18-én 5 % Metalliques 70 40 frt. Kamat —. 5 % Nemzeti kölcsön 75 55 frt 1860 Kölcsön 109 75. Bankrészvény 979 Hitelintézeti részvények 23375 London 111.90 fr. st. Ezüst 104. — Cs. kir. arany — Napoleondor 8.86 1/2.

Urbéri kötvények: Magyarországi 70 25. Temesi 75.50 Erdélyi 73 25. Horvátországi 79. —

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Magyar keleti vasut.

Brassó felől Nagyvárad felé.

Állomások	Személyvonat						Vegyesvonat					
	Nr. 2 sz.			Nr. 6 sz.			Nr. 8 sz.			Nr. 8 sz.		
	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.
Brassó	10 30	11 10	10 30	11 10	10 30	11 10	10 30	11 10	10 30	11 10	10 30	11 10
Bottfal megáll.	2 38	2 58	2 38	2 58	2 38	2 58	2 38	2 58	2 38	2 58	2 38	2 58
Földvár	2 57	3 17	2 57	3 17	2 57	3 17	2 57	3 17	2 57	3 17	2 57	3 17
Apáca	3 35	3 55	3 35	3 55	3 35	3 55	3 35	3 55	3 35	3 55	3 35	3 55
Agostonfalva	4 13	4 33	4 13	4 33	4 13	4 33	4 13	4 33	4 13	4 33	4 13	4 33
Alad-Rakus	4 24	4 44	4 24	4 44	4 24	4 44	4 24	4 44	4 24	4 44	4 24	4 44
Homoród	4 55	5 15	4 55	5 15	4 55	5 15	4 55	5 15	4 55	5 15	4 55	5 15
Kacsa	5 17	5 37	5 17	5 37	5 17	5 37	5 17	5 37	5 17	5 37	5 17	5 37
Benn	5 39	5 59	5 39	5 59	5 39	5 59	5 39	5 59	5 39	5 59	5 39	5 59
Erika	6 1	6 21	6 1	6 21	6 1	6 21	6 1	6 21	6 1	6 21	6 1	6 21
Héjásfalva	6 41	6 51	6 41	6 51	6 41	6 51	6 41	6 51	6 41	6 51	6 41	6 51
Süvegvár	7 5	7 15	7 5	7 15	7 5	7 15	7 5	7 15	7 5	7 15	7 5	7 15
Dános	7 36	7 46	7 36	7 46	7 36	7 46	7 36	7 46	7 36	7 46	7 36	7 46
Erzsébetváros	8 36	8 46	8 36	8 46	8 36	8 46	8 36	8 46	8 36	8 46	8 36	8 46
Kis-Kapus	8 56	9 6	8 56	9 6	8 56	9 6	8 56	9 6	8 56	9 6	8 56	9 6
Mikó zásza	9 34	9 44	9 34	9 44	9 34	9 44	9 34	9 44	9 34	9 44	9 34	9 44
H.-A. sző megáll.	9 55	10 5	9 55	10 5	9 55	10 5	9 55	10 5	9 55	10 5	9 55	10 5
Balassfalva	10 14	10 24	10 14	10 24	10 14	10 24	10 14	10 24	10 14	10 24	10 14	10 24
Károlyfalva	10 36	10 46	10 36	10 46	10 36	10 46	10 36	10 46	10 36	10 46	10 36	10 46
O.-Csécsztré mál	10 53	11 3	10 53	11 3	10 53	11 3	10 53	11 3	10 53	11 3	10 53	11 3
Tóvis	11 11	11 21	11 11	11 21	11 11	11 21	11 11	11 21	11 11	11 21	11 11	11 21
Nagy-Enyed	11 52	12 2	11 52	12 2	11 52	12 2	11 52	12 2	11 52	12 2	11 52	12 2
Felvincz	12 30	12 40	12 30	12 40	12 30	12 40	12 30	12 40	12 30	12 40	12 30	12 40
Kecskád	12 41	1 1	12 41	1 1	12 41	1 1	12 41	1 1	12 41	1 1	12 41	1 1
Győrse	1 53	1 58	1 53	1 58	1 53	1 58	1 53	1 58	1 53	1 58	1 53	1 58
Virágosvölgy áll.	2 36	2 41	2 36	2 41	2 36	2 41	2 36	2 41	2 36	2 41	2 36	2 41
Kolcs-Kara	3 38	3 43	3 38	3 43	3 38	3 43	3 38	3 43	3 38	3 43	3 38	3 43
Apáca	3 58	4 3	3 58	4 3	3 58	4 3	3 58	4 3	3 58	4 3	3 58	4 3
Kolozsvár	4 20	4 25	4 20	4 25	4 20	4 25	4 20	4 25	4 20	4 25	4 20	4 25

Első dísz-temetkezési intézet

KOLOZSVÁRTT,

bel-középutca a Kisegítő-pénztár épülete mellett.

Alólrott, mint a kolozsvári első dísz-temetkezési intézet kezelője, tisztelettel tudatom, hogy **1. 6. május 24-től** kezdve a temetkezési árszabály tetemesen leszállított.

Egyszerű bejelentés elég, hogy azonnal gyorsan és a kívánalomnak megfelelőleg pontosan rendelkezessék az intézet.

Az intézet raktára folytonosan el van dúsan látva minden osztálynak megfelelő érc-, tölgy-, dió- és fenyőfa-koporsókkal, hozzávaló gyászszerszerekkel, szoba-díszítmenyekkel, gyászkoscsikkal és egyforma fekete lovakkal.

Tájékoztatásul, és hogy esetleg kellemetlen utánfizetések megelőztesenek, bátorodom az alábbi határozott árszabályt ide iktatni.

Dísz-temetés teljes szerelvényével és 6 minta szerinti családi cizmerrel

1-ső osztályu teljes dísz-temetés	400 frt.
2-od " " " "	350 "
3 ad " " " "	200 "
4-ed " " " "	150 "
5-öd " " " "	100 "
6-od " " " "	80 "
7-ed " " " "	50 "
	25 "

Kórházakból és intézetekből egy szegényebb sorsú temetés ára 22 frt.

Videki megrendelések érc- és fa koporsókra és temetési szerelvényekre, készpénz fizetés, vagy utánvét mellett azonnal a legpontosabban teljesítettek.

Tisztelettel:
CZETZ PÉTER, kezelő és rendező.

(333)

(25-*)

ALLENBERG LÁZÁR

tudakozó-, közvetítő-, bizományi- és nemzeti
HORDÁR-INTÉZETÉBEN

Kolozsvártt

Kerestetnek:

Egy ocska jó zongorát.

Pénz intáblázásra, házakra és jószágokra.

Farkasutczában az egyetem környékén egy szál-

lász, mely áll 4 szobából, hozzá tartozóval.

8000 frt. két házra, prima loco betáblázásra.

Egy nagy bolt, a piaczoron.

Kisebb és nagyobb jószágok haszonbérbe.

Házakat, bel- és külvárosban megvenni.

Nagyobb, kisebb lakások.

Kolozsvári takarékpénztári részvények.

1500 frt. kölcsönbe, kamatba kap az illető

szállást, mely 2 szoba és konyhából áll.

Tisztelettel kérem a t. cz. közönséget, iparos, háztulajdonos, földbirtokos és bérlő urakat, hogy minden ügyben, ugymint: haszonbér, pénzkölcsön, kiadó lakás, cseléd- és munkások szerzése, cserék, eladás és vevések, stb. ben irodámat megkeresni sziveskedjenek. (Hidutca, Ákoncz-ház.)

Találtnak:

5000 frt. idevaló házra prima loco intáblázásra

illendő kamatra kiadó.

Szőlők és telkek eladók.

Ocska butorok vásároltnak és eladtnak

Mayer Sámuelnél.

1000 veder bor 72-beli eladó.

Hidalmás mellett egy jószág. 130 hold kaszáló

és szántó föld, 90 hold nagy erdő, nagyon

jó épületekkel ellátva, illendő áron eladó.

Kolozsvári határon a vasút mellett 140 hold ta-

gosított jó föld illő árban eladó.

Bel-monostortczában egy ház eladó.

1862-beli aszuszó bor.

Zsákok kölcsönbe, darabja 7 napra 2 kr., na-

gyobb mennyiségűnél olcsóbb, Allenberg

Lázárnál.

Nevelő- és nevelőné, tudnak: magyar, német,

francia nyelvet és zongorát.

Több-féle szállások, kiadók.

Gazdatisztek, ispánok, házmesterek és inasok.

Jószágok, haszonbérbe kiadók.

Szakácsnék, dajkák, szobaleányok és szolgálók.

Pénz, váltóra.

150,000,

125,000, 120,000, 115,000, 110,000 tallér

főnyereménye az új tőke-kisorsolásnak,
a melyet a herceg-braunschweigi kormány biztosít, s kevés hó alatt 43,500
nyereménynek kell eldőlnie.

A húzás már

1874 július 23-án és 24-én lesz.

Ára: egy egész eredeti sorsjegynek 4 tallér vagy 6 frt 60 kr.
" " fél " " 2 tallér vagy 3 frt 30 kr. o. ért.
" " negyed " " 1 tallér vagy 1 frt 65 kr.

Játéktérvek ingyen.

A pénz beküldése mellett a legtovább vidékekre is pontosan és titoktar-
tással teljesítettek a megrendelések; tessék bizalommal fordulni czégtünkhez, a
mely a fennebbi sorsjegyek árulásával meg van bízva. Nyeremény-lajstrom
húzás után azonnal megküldetik. (208) (8-8)

Lilienfeld testvérek, állampapír üzlete
Hamburgban.

Legujabban megjelentek és
Stein János erd. muzeum egyl. könyvkereskedésében
Kolozsvárt kaphatók:

B. Eötvös József összes munkái.

Politikai beszédek.

Cabinet kiadás. 4 kötet. Első füzet. Ára 1 frt.

ANTHOLOGIA

Fábián Gábor költői műfordításai:

Magyarított Lucretiusból s Argonauticonából.

Szerkesztette s közhasználatra kiadta Somogy Antal. Ára 1 frt.

Budapesti szemle.

A magy. tud. akadémia megbízásából

Szerkeszti Gyulai Pál. 10. szám. 1874 július — augusztus.

Ára 2 frt.

Vezérfonal a méhészettről,

vagy rövid értekezés, hogy kelljen a méhek körül okoskerüen

bánni. Ön és mások tapasztalata után

Irta Sebes Károly, 24 ábrával. Ára 50 kr.

Pénzügyeinkről.

Irta Máriássy Béla. Ára 3 forint.

Jámbor Pál munkái.

Első kötet. Színművek, költemények, politikai czikkek, fővárosi szemlék.

Ára 2 frt.

Egyetemes europai jogtörténet

a középkor kezdetétől a francia forradalomig.

Irta Hajnik Imre. II. füzet. Az alkotmányi fejlődés a tizedikszázadtól a
tizennegyedikig. Ára 80 krajczár.

K. PAPP MIKLÓS

A vádlottak padján.

Regény. Ára 1 frt 20 kr.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében
kaphatók:

A vadember halála.

Regény.

Ponson du Terrail után fran-

ciából fordítva.

Ára 4 kötetnek 4 frt.

Egy kép a forradalomból.

Elbeszélés. Irta Bolgár Kálmán

Ára 1 frt.

Három nemzedék.

Széchenyi és Vörösmarty, Kossut

és Petőfi, Deák és Arany.

Ára 60 kr.

BESZÉLYEK,

német, francia és angol eredeti utá-

fordították többen. Ára 1 frt.

(215)

(9-10)

27 kr.

Gyári raktár:

Bécs, Fünfhaus, Schönbrunner

strasse 36.

Egyetlen ily kitűnő és jó minőségű, legga-
dagabb választékban sima és csikos gyapjuruha szö-
vetek, barége, valódi színű batist, creton, vászon
chiffon, ágysínvat, folyó szőnyeg, matrác sínvat
snülparkét, damaszt-kendők, asztalkendők, kravátlík
len-zsombokendők és még sok más divat- vászon- és
gyapotezikkek rőfé, vagy darabja 27 kr. az első
gyári raktárban

Bécs, Fünfhaus, Schönbrunner-

strasse 36.

Mustrák kívánatra ingyen.

(245)

(2-3)

Alólirt tisztelettel jelentem, hogy

hidutczában az óvár szegletén levő, elő-

nyösen ismert raktárban a legutá-

nyosabb árban kaphatók

műmalmok örleményeiből

mindenfélé

BÚZALISZTEK;

különösen figyelemztetem finom

rozsliszteimre,

melyekből minden időtájt frisen sült

jóízű kenyerek is kaphatók.

Egy kenyér ára 25 kr. o. é.

SEEMAN ÁGOSTON,

liszt-raktáros és pékmester.

STEIN JÁNOS

egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,
ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt

KÖNYV- ÉS KÖNYYOMDÁJÁT.

a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen bővítették és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítették és
szaporítottak, úgy hogy most

három gyors-, két kézi sajtó és egy simító gép van működésben.

A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntvék.

A könyvnyomdát kitűnő metsző kezeli s három sajtót és számos személyzetet foglalkoztat.

A nyomdai munkák kiállításához szükségelt anyagok a legjobb és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPÍR gyári árban számíttatik.

Munkát minden időben, még éjjel is elvállal, és a leggyorsabban s legutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- ÉS KÖNYYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, izlésesen s oly olcsó árban képes előállítani, s e nemből bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Elvállal mindennemű és nyelvű **könyvek**, bármiféle **rovatos ívek**, **körlevelek**, **árjegyzékek**, **számlák**, **nász**, **gyász** és **vigalmi jelentések**,
névjegyek, **meghívó-jegyek**, **tánczrendek**, **gyógyszertári-jelzetek**, **bor**, **rozsolis** és más **vignettek**, **újévi** és más **alkalmi üdvözlések**, **barom**-
utlevelek, **vásárcédulák**, **hirdetmények**, bármilyen **falragaszok**, szóval minden e szakba vágó munkák **ízletes kiállítását**.

Különösen a kir. törvényszékek, **megyei- s városi hatóságok** és a **községi előljáróságok** figyelmét bátor arra felhívni, hogy
a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös súlyt fektet.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

Az új „**polgári törvénykezési rendtartás**”-ban és a **Kolozsvári egyeshirája** által a **községi előljáróságok** részére
kiadott „**utasítás**”-ban előforduló **magyar** akár **román** szövegű nyomtatványokból — melyekből készletet tart — külön kis mennyiségben **konz** számra is, jutá-
nyos árban szolgál. Az „**utasítás**”-ban előforduló mintáknál világosan kiteendő: **magyar** vagy **román** szövegű nyomtatvány szükséges-e?

Egyidejűleg bátorságot vesz magának **könyvkereskedését** (bel-középutca **I** szám) és **papirkereskedését** is (főter
2 szám, a tanácsház tőszomszédságában) emlékezetbe hozni.

(32)

(5-*)

1874.

STEIN JÁNOS,

mu. egyl. könyvtáros, egyet. könyv- és könyvnyomdász s papirkereskedő.